

Rav Keleti: Bevezetés a zsidó világlátásba 5. rész

A jegyzetet készítette: Koleszár Edit

Megvan az értelme annak, hogy az ember ebbe a világba lett teremtve és annak, hogy ez a világ veszi körül.

Luzzato rabbi, Derech Hasem c. könyvében írja: a Teremtő egységéhez tartozik, hogy a maximális jót akarja adni a teremtményeinek. Mi a maximális jó? A teljesség.

Hiszen a Teremtőnek az a célja, hogy az ember majdnem olyan fantasztikus helyzetben legyen, mint maga a Teremtő. A Teremtő helyzete a maximális teljesség. Amit a Teremtő akar adni az ne más, mint lehetőséget biztosítani a teremtményeknek, hogy a Teremtőhöz tapadva részesüljenek ebből a maximális jóból.

Van itt még egy fokozat:

A Midrásban találunk egy hasonlatot: pl. valakitől kenyeret kérünk, az egyfajta 'szégyen', mert szégyen ingyen kapni, érdemtelenül. Ezért a Teremtő úgy ad, hogy feladatot is kap hozzá az ember. Így a maximális jót fáradozásának jutalmáért kapja meg az ember, nem ingyen – nem fog szégyenkezni.

Az ember hiányosan lett megteremtve (de nem hibásan!) - így neki kell teljessé tennie saját magát, a törekvései által mintegy jutalomként válik teljessé. (Pl. a brit mila szabálya nagyon jó példa erre.) Ha tökéletesnek lett volna teremtve az ember nem maradt volna törekvés.

Két út lehetséges azután, hogy az ember hiányosan lett teremtve:

1. Hiányosságból hibás- nem képes kilépni a hiányosságból
2. hiányosságból teljesség - átmegy a megpróbáltatásokon

3 dologról volt szó eddig, egyfajta sorrendiség:

- tulajdonságok javítása
- a Teremtő egységének felfedezése
- a Teremtőhöz hasonlóvá válás, mint végcél

Mi a 3 dologban a kapcsolat?

Luzzato rabbi egy másik könyvében foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy röviden összefoglalva mi a szellemi feladata az embernek: a Teremtő egységének a felfedezése.

Ha az ember úgy érzi, meg van minden testrésze - úgy érezheti nincs szüksége a Teremtőre. Ez már egyfajta hiányossága a Teremtő egységének, hiszen a spirituális látásban homály van. Ebből a hiányosságból kell nekünk felemelkedni - erre adta a Teremtő a micvákat, hogy kiküszöböljük a spirituális hiányosságot. Amikor egy micva teljesítésekor áldást mondunk

(aser kidsanu bemicvotav - aki megszentelt minket parancsolataival) kifejezzük a hálánkat az Örökkévaló felé, hogy lehetőséget adott nekünk a szellemi felemelkedésre.

Lehetséges utak a teljességre = az ember kezébe 613 micva lett adva, ezzel párhuzamosan az ember testében 613 rész van. Ezáltal lehetősége van az embernek fizikailag is felemelkedni.

Van egy áldás - Baruch ata adon-aj elo-hénu melech haolam hadajan haemet - áldott az Örökkévaló az igaz bíró. Ezt az áldást mondjuk, ha meghal valaki, vagy elvesztjük a vagyonunkat vagy bármilyen rossz dolog történik. Ezzel az áldással elfogadjuk az Örökkévaló akaratát nem lázadunk fel.

Elfogadom az Örökkévaló akaratát - lehet erre a válasz az, hogy tsuvát kel csinálnunk.(pl jeruzsálemi talmudban van erről szó, hogy egy társaságban valaki meghal - az egész társaságnak tsuvát kell csinálni, mert lehet hogy a társaságra vonatkozott a csapás, mindenkit érint)

Másik megközelítés, hogy a messiási napokban a rossz dolgokra is baruch ha tov vehamativ áldást fogjuk mondani, és nem baruch hadajan haemetet. A világ végén – a törekvési időszaknak leteltével - hálások leszünk a Teremtőnek, ugyanis a Teremtő egységének a felfedezésével értjük meg, hogy minden a javunkat szolgálja.

(Itt érdemes különbséget tenni a jó dolgokra vonatkozó áldásoknál:1, ha csak engem érint, én élvezem akkor sehechejanu áldást kell mondani, 2, ha másokat is érint az öröm, akkor hatov vehamativ áldást mondunk)

A teremtés vége a halál, erre mondja az Örökkévaló, hogy „nagyon jó” a bölcseink értelmezése szerint. Pedig eredetileg a világ teremtésekor a halál nem volt tervben. Ádám nagyon magas színvonalon lett teremtve - de bűnt követett el. Ha az ember magasan lett teremtve és lezülleszti magát - az már romlás. Ha hiányosan lett teremtve, akkor van lehetősége a teljességre, a fejlődésre.

Ádám bűne után van egy gát - ezen segít a halál, a romló test meghal, már nem zavar és ezáltal megvalósul a fény az emberben. Halála után a micvák, a Tóratanulás és a szellemi eredményeivel visszatér a többi lélek közé, elhagyja a romló testet és e révén erősödik a lélek. Ezután fog visszatérni a testbe a messiási napokban.

Teremtő = hamakom (a hely), a világnak a helye megszűnik, ha a Teremtő nem tartja fenn. Pl. a padon a könyv azért nem esik le, mert a Teremtő ezt biztosítja.

Az egész világban a Teremtő működését kell látni.